

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/338/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1412213868
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Javorčíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1412213868.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Javorčíkovej a členiek senátu JUDr. Edity Szabovej a Mgr. Barbory Bartekovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody vo výške 125,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 322,70 eur, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV v Bratislave zo dňa 23.2.2015, č.k. 40C/59/2012-170, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava IV v Bratislave zo dňa 23.2.2015, č.k. 40C/59/2012-170 **p o t v r d z u j e** .
Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa konanie o návrhu žalobcu na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti žalobcu vo veci namietaného porušenia práva na zákonného sudcu a práva na nestranný súd zastavil, žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalovanej ich náhradu nepriznal.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa svojou žalobou domáhal od žalovanej náhrady majetkovej škody vo výške 125,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 322,70 eur, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava IV v exekučnom konaní. Na odôvodnenie žaloby uviedol, že ako oprávnený v exekučnom konaní navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu na vymoženie svojej pohľadávky voči povinnému - L. T. - dlžníkovi zo zmluvy o úvere. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Bratislava IV (ďalej len "exekučný súd") o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom povinnosťou exekučného súdu bolo rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do 15 dní od jej doručenia exekučnému súdu. Exekučný súd však rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 15.11.2010 (konanie pritom začalo dňa 24.05.2010), a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby, pričom uvedeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu mala byť žalobcovi spôsobená majetková škoda a nemajetková ujma. Majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej, pričom žalobca v tomto období vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70,- eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné

výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch si žalobca uplatnil ako spravodlivú satisfakciu za porušenie jeho základných práv, pretože samotné konštatovanie ich porušenia nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Uviedol, že nesprávny úradný postup exekučného súdu je dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prietahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Poukázal na to, že neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času vyvolala u žalobcu, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Zbytočné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcu, ale aj na strane jeho majiteľov. Uviedol tiež, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie vecí a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky, sumu 322,70 eur, ktorú vyčíslil ako alikvotný pomer 55,- eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu na základe aplikácie doktríny ústavného súdu, podľa ktorej ak ide o zbytočné prietahy v konaní je spravodlivé, aby sa na každý rok poznačený prietahmi uplatnila satisfakcia vo výške 20.000,- Sk, t.j. cca 660,- eur.

Žalovaná žiadala žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Poukázala na to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, toto právo má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Uviedla tiež, že žalovaný nárok bol na súde uplatnený predčasne, keďže neuplynulo 6 mesiacov od prijatia žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. Pokiaľ ide o namietanú lehotu 15 dní uviedla, že táto sa podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. S poukazom na ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. uviedla, že žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, ktorým by sa konštatovalo, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, že by existovalo právoplatné rozhodnutie ESLP, ktorým by sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov alebo právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým by ústavný súd konštatoval porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov. Nie je tak preukázaný nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v existencii prietahov. Čo sa týka samotnej majetkovej škody a nemajetkovej ujmy uviedla, že žalobca nepreukázal vznik ani výšku materiálnej škody, nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy a ani to, že by sa jej mala poskytovať náhrada v peniazoch. Poukázala tiež na aspekt dobrých mravov, keď žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopriímových osôb. Pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, ktorá mu mala vzniknúť práve pri jeho spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite, takýto postup možno považovať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Napokon poukázala na absenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmov.

Na pojednávanie nariadené vo veci sa napriek riadnemu predvolaniu žalobca, jeho právny zástupca ani žalovaný nedostavili. Žalovaný ospravedlnil svoju neúčast' podaním doručeným súdu elektronickou poštou dňa 19.2.2015, v ktorom nežiadal o odročenie pojednávania. Zároveň požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu podaného návrhu na prerušenie konania do rozhodnutia Súdneho dvora EÚ o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla predložiť žalovaná v konaní o náhradu škody pre porušenie práva EÚ prebiehajúcim na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010. Zároveň požiadal o zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu. Ďalej uviedol, že mu bolo doručené uznesenie krajského súdu o tom, že sudcovia tunajšieho súdu nie sú vylúčení z pojednávania vecí, avšak s týmto rozhodnutím nesúhlasí, preto podal na Ústavný súd SR ústavnú sťažnosť vo veci namietaného porušenia práva na zákonného sudcu a práva na nestranný súd. Navrhol konanie prerušiť až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o tejto jeho ústavnej sťažnosti.

Na odôvodnenie svojho prvého výroku rozsudku uviedol, že o námietke zaujatosti už právoplatne rozhodol Krajský súd v Bratislave a rovnako už bolo právoplatne rozhodnuté aj o identickom návrhu žalobcu na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti žalobcu vo veci namietaného porušenia práva na zákonného sudcu a práva na nestranný súd podaného z rovnakého dôvodu (uznesením okresného súdu zo dňa 16.7.2014, č.k. 40C/59/2012-66, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16.12.2014, sp. zn. 5Co/655/2014), a to tak, že uvedený návrh na prerušenie konania bol zamietnutý. Nakoľko nedošlo k žiadnej relevantnej zmene oproti predchádzajúcemu stavu, súd konanie o identickom návrhu žalobcu na prerušenie konania s poukazom na ust. § 104 ods. 1, v spojení s § 159 ods. 3 O.s.p. a § 167 ods. 2 O.s.p. (za použitia analógie) pre prekážku veci právoplatne rozhodnutej zastavil (obdobne porov. uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 17.07.2013, sp. zn. 29Cdo/1301/2013 uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Českej republiky č. 10/2013 pod č. 99). Čo sa týka žiadosti žalobcu o odročenie pojednávania z dôvodu podaného návrhu na prerušenie konania do rozhodnutia Súdneho dvora EÚ o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla predložiť žalovaná v 1. rade - Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR v konaní o náhradu škody pre porušenie práva EÚ prebiehajúcom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010, súd uvádza, že takýto návrh na prerušenie konania žalobca (napriek jeho tvrdeniu) na súd nepodal. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že žalobca nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, a preto vec za splnenia podmienok podľa § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal v neprítomnosti účastníkov ako aj právneho zástupcu žalobcu.

Na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistil nasledovný skutkový stav:

Žalobca ako oprávnený subjekt podal na Exekútorskom úrade súdneho exekútora JUDr. C. V. so sídlom v Bratislave dňa 24.5.2010 návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie svojej pohľadávky voči povinnému - L. T. - dlžníkovi (v postavení spotrebiteľa) zo zmluvy o úvere. Exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu. Súdny exekútor doručil Okresnému súdu Bratislava IV, ako exekučnému súdu, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 15.7.2010. Uznesením č.k. 16Er/2184/2010-32 zo dňa 28.9.2010 exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol pre rozpor exekučného titulu so zákonom. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 4.11.2010 (preukázané obsahom exekučného spisu sp. zn. 16Er/2184/2010).

Žalobca podaním zo dňa 13.6.2014 oznámil, že do spisu sp. zn. 11C/223/2012 založil znalecký posudok č. 1/2014 ohľadne stanovenia majetkovej škody, ktorého obsahom navrhol vykonať dokazovanie. Podľa zistení súdu sa v predmetnom spise žiadny znalecký posudok nenachádzal. Preto súd ani nemohol vykonať dokazovanie uvedeným znaleckým posudkom, ktorý by mal mimochodom (ak by bola preukázaná jeho existencia) povahu listinného dôkazu (keďže si ho dal vypracovať žalobca ako účastník konania, a nie súd v súdnom konaní). Podľa § 101 ods. 2 druhá veta za bodkočiarkou O.s.p. bol súd povinný prihliadnuť iba na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Po právnej stránke súd vec posúdil podľa ust. § 3 ods. 1 písm. d), § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 9 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1 a § 17 ods. 2 a 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 (ďalej len "zákon č. 514/2003 Z.z.") a podľa ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.

Rozhodnutie súd odôvodnil tým, že žalobca sa v posudzovanej veci domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučnom konaní, ktorý nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote.

K námietke žalovanej ohľadne predčasnosti uplatnenia nároku žalobcu na súde z dôvodu, že ku dňu podania žaloby ešte neuplynula 6-mesačná lehota na predbežné prerokovanie žiadosti žalobcu o náhradu škody na príslušnom orgáne v zmysle § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. uviedol, že rozhodujúce bolo to, či táto lehota uplynula ku dňu rozhodovania súdu, a nie ku dňu podania žaloby. Keďže v čase rozhodovania súdu uvedená lehota už uplynula, nebola predmetná námietka žalovanej uplatnená dôvodne, a preto súd mohol žalovaný nárok posúdiť po vecnej stránke.

Uviedol, že základnými predpokladmi objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú: a) nesprávny úradný postup, b) škoda (majetková, resp. nemajetková ujma), c) príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom.

Podľa názoru prvostupňového súdu v prejednávanej veci nebol splnený už prvý predpoklad zodpovednosti štátu za škodu v podobe nesprávneho úradného postupu. K žalobcom namietanému nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v nedodržaní zákonnej 15-dňovej lehote na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie totiž nemohlo dôjsť už len z toho dôvodu, že v § 44 ods. 2 zák.

č. 233/1995 Z.z. ustanovená 15-dňová lehota sa vzťahuje iba na prípady, ak exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi udolí (pozitívne rozhodnutie), nie však na prípady, ak súd takýto rozpor zistí a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. V prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu teda zákon lehotu nestanovuje (porov. nález Ústavného súdu SR zo dňa 10.07.2013, sp. zn. II. ÚS 520/2012). Keďže v posudzovanej veci exekučný súd zistil rozpor exekučného titulu so zákonom, v dôsledku čoho žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol, nevzťahovala sa na uvedený prípad uvedená zákonná 15-dňová lehota. V tejto súvislosti súd poukazuje na charakter predmetnej exekučnej veci - rozhodovanie o žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, kde exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok v spotrebiteľskej veci, kedy je exekučný súd povinný ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa a preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy (porov. uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 03.03.2011, č.k. IV. ÚS 60/2011-13, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 13.10.2011, sp. zn. 3Cdo/146/2011, zo dňa 26.09.2011, sp. zn. 3MCdo/11/2010 a zo dňa 29.03.2011, sp. zn. 5Cdo/291/2010, ako aj rozsudok Súdného dvora EÚ vo veci Asturcom C-40/08). Pretože bol exekučný súd povinný v exekučnom konaní skúmať súlad exekučného titulu s ustanoveniami vnútroštátneho a európskeho práva o ochrane spotrebiteľa (čo exekučný súd aj urobil, a čo napokon viedlo k zamietnutiu žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie), pričom išlo (aj vzhľadom na rozsiahlosť právnej úpravy a jej európsky aspekt) o pomerne náročný proces aplikácie práva, vyžadoval si uvedený proces určitý časový priestor, čo má nepochybne vplyv na posúdenie dĺžky konania ako primeranej a prietahov v konaní ako zbytočných. Súd poukázal aj na značne rozsiahly počet exekučných konaní iniciovaných totožným žalobcom v postavení oprávneného subjektu (čo je skutočnosť všeobecne známa), čo má rovnako vplyv (zásadný) na posúdenie celkovej dĺžky konania z pohľadu namietaných prietahov. Poukázal na nález Ústavného súdu SR zo dňa 10.7.2013, sp. zn. II. ÚS 520/2012, v ktorom ústavný súd posudzoval sťažnosť rovnakého žalobcu na prietahy v exekučnom konaní (v inej veci), pričom ani konanie trvajúce pred exekučným súdom 24 mesiacov (ktoré sa rovnako skončilo zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) nepovažoval za prietahy v konaní. Ústavný súd v predmetnom rozhodnutí konštatoval, že "...v posudzovanom prípade je významná, priam kľúčová, skutočnosť, že sťažovateľ pred okresným súdom inicioval značne vysoký počet exekučných konaní (ide o stovky až tisíce exekučných konaní - návrhov v typovo obdobných veciach). Ústavný súd konštantne judikuje, že zaťaženosť súdov, nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, nie je dôvodom, ktorý by zbavoval súd, resp. štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v konaní. Prietahy by mohli byť takto ospravedlniteľné len na krátky čas a len v tom prípade, že by sa prijali adekvátne opatrenia na riešenie situácie [napr. II. ÚS 48/96, I. ÚS 39/00, III. ÚS 425/2012, mutatis mutandis Buchholz proti Nemecku (rozhodnutie Komory, 6. máj 1981, č. 7759/77, § 51 a § 61); Zimmermann a Steiner proti Švajčiarsku (rozhodnutie Komory, 13. júl 1983, č. 8737/79, § 29, § 30), pozri aj KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. Evropská úmluva o ľudských právach. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2012, s. 710, 715. ISBN 978-80-7400-365-3]. Ústavný súd danú judikatúru vytvoril po vzore Európskeho súdu pre ľudské práva na ochranu práva na konanie bez zbytočných prietahov v takpovediac nehromadných veciach. Nešlo teda (dosiaľ) o situácie, keď jeden navrhovateľ stovkami až tisíckami podaní prispel k zaťaženosti súdu, a týmto k dlhšej dobe rozhodovania, aj sám. Už spomenutá doktrína absencie možnosti liberácie z dôvodu zaťaženia aj naďalej plne platí, avšak v prípadoch relevantne odlišných od prerokúvanej veci (porovnaj proces argumentácie nazývaný odlišenie, ang. distinguishing, v common law v KÜHN, Z., BOBEK, M., POLČÁK, R. a kol. Judikatura a právni argumentace. Praha : Auditorium, 2006, s. 22, s. 29. ISBN 80-903786-0-9). V prípadoch obdobných prerokúvanej veci sa táto doktrína modifikuje do podoby reflektovanej v tomto rozhodnutí. Pre súčasný prípad a prípady obdobné, kde, ako už ústavný súd uviedol, jediná sťažovateľka iniciovala konanie v stovkách až tisíckach typovo obdobných veciach, je nevyhnutné vziať daný fakt do úvahy, a to smerom ku kritériám posudzovania prietahov a v záujme ochrany práv a slobôd iných.

Hoci už uvedený dôvod bol postačujúci pre zamietnutie žaloby žalobcu ako nedôvodnej, súd považoval za potrebné (a zároveň vhodné) vyjadriť sa aj k zvyšným dvom predpokladom zodpovednosti štátu za škodu a ich nesplneniu v posudzovanej veci.

Žalobca podľa názoru súdu v posudzovanej veci totiž nepreukázal ani vznik škody, jej výšku a príčinnú súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a tvrdenou škodou. Ako majetkovú škodu v paušálnej sume 125,- eur si žalobca uplatnil náhradu účelne vynaložených nákladov

na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému (v sume 70,- eur), na udržiavanie a správu informačného systému (v sume 40,- eur) a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde (v sume 15,- eur). V prípade majetkovej škody nešpecifikoval, či sa jedná o skutočnú škodu alebo ušlý zisk v zmysle § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z.. Na preukázanie majetkovej škody nepredložil žiadne relevantné dôkazy. Neuviedol ani spôsob výpočtu jednotlivých zložiek tejto paušálnej sumy. Paušálne sumy uvádzané žalobcom pritom nepredstavujú ani skutočnú škodu ani ušlý zisk. Jedná sa iba o jednostranné ničím nepodložené všeobecné tvrdenia žalobcu. Vychádzajúc z prejednávacej zásady ovládajúcej sporové konanie bolo pritom povinnosťou žalobcu preukázať svoje tvrdenia o vzniku konkrétnej škody. Pokiaľ tak neurobil neunesol v konaní dôkazné bremeno.

K žalobcom uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch súd uviedol, že uvedené právo vzniká iba v prípade, ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, a to v podobe dopadu nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu a následkov na žalobcu v rôznych oblastiach pôsobenia. Žalobca tvrdil, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Svoje tvrdenia však žalobca nijakým spôsobom nekonkretizoval a ani ničím nepreukázal. Rovnako nepreukázal, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Navyše súd poukazuje na to, že odvodzovať výšku nemajetkovej ujmy paušálne od nárokov priznávaných Ústavným súdom SR (ako to urobil žalobca) nie je možné, keď výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa v zmysle § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. určuje v každom individuálnom prípade s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška nemajetkovej ujmy sa preto líši v závislosti od individuálnych daností každého jednotlivého prípadu a z toho dôvodu jej výšku nemožno paušalizovať. Aj v prípade uplatnenej nemajetkovej ujmy tak v plnom rozsahu platia závery súdu o neunesení dôkazného bremena žalobcu v konaní. Pokiaľ žalobca odôvodňoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pocitmi frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti vyvolaných u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ktoré mali byť spôsobené neexistenciou akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, súd navyše poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/675/2011, v zmysle ktorého nepríjemnosti spôsobené členom vedenia spoločnosti možno zohľadniť iba v obmedzenej miere a v rámci odškodnenia právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnou neprímeranou dĺžkou konania by nemali byť odškodnené aj fyzické osoby, ktoré sa na fungovaní právnickej osoby nejakým spôsobom podieľajú, nakoľko im nevzniká ujma priamo, nie je tu teda daná priama a bezprostredná príčinná súvislosť.

Okrem toho žalobca v konaní nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom a tvrdenou škodou. Príčinná súvislosť predstavuje priamu väzbu javov (objektívnych skutočností), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). Vzťah príčiny a následku musí byť pritom priamy, bezprostredný a neprerušovaný (nestačí, ak je iba sprostredkovaný). Pre úspech žalobcu v konaní bolo preto nevyhnutné z jeho strany preukázať (okrem skutočností, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu a vzniku škody na strane žalobcu), že ku škode vo výške požadovanej žalobcom došlo práve (a len) v dôsledku tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu. Keďže však žalobca v konaní nesprávny úradný postup ani existenciu škody na jeho strane nepreukázal, nemohol preukázať ani existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Na základe všetkých uvedených dôvodov súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanej, ktorá mala v konaní plný úspech, súd náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si náhradu trov konania neuplatnila.

Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Namietal, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodol vylúčený sudca, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie

rozhodujúcich skutočností a nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu.

Namietol, že súd prejednal vec v jeho neprítomnosti v zmysle ust. § 101 ods. 2 O.s.p., a to napriek tomu, že riadne a v čas požiadal o zrušenie pojednávania a uviedol dôležité dôvody, a aj predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Preto súd nemohol postupovať podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p.. Takýmto postupom mu odňal právo na konanie pred súdom.

Poukázal na ust. § 15 O.s.p. a uviedol, že uskutočnil podanie obsiahnuté v texte žaloby, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia iných súdov v Slovenskej republike, ktoré v identických veciach vylúčili všetkých sudcov daného okresného súdu. Preto rozhodovanie o vylúčení sudcov Okresného súdu Bratislava IV v prejednávannej veci je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Pre rozhodnutie, či súd možno považovať za nezávislý, musia byť do úvahy inter alia vzaté spôsoby ustanovenia sudcu a dĺžka jeho mandátu, existencia garancií proti nátlaku zvonku, a to, či tu je alebo nie je zdanie nezávislosti. Žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušenie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu.

Za uvedených okolností nebolo prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. Konečné rozhodnutie vo veci súdom neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania, proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť žalobcu o zrušenie nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. Žalobca nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam žalovanej, z ktorých súd pri rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Nemal ani možnosť vyjadriť k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie. Súd rozhodol bez toho, aby mu umožnil s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu, vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam. Nebol vôbec oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť, navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Súd porušil jeho právo na kontradiktórny súdny proces. Namietol tiež, že ak žalovaná nereagovala na výzvu súdu, aby predložila písomné vyjadrenie k žalobe, mal súd vo veci rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. a skutkovým základom sa mal stať skutkový stav tvrdený žalobcom.

Súd zamietol žalobu v časti náhrady skutočnej škody z dôvodu jej nedôvodnosti, ale v odôvodnení rozhodnutia sa zaoberá len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka (povinného). Úplne však ignoroval všetky tvrdenia žalobcu o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správu informačného systému a z titulu výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií; na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií; poštovné a telekomunikačné výdaje. V tejto časti považuje rozhodnutie súdu za nepresvedčivé a nepreskúmateľné. Zdôraznil, že rozhodnutie nemá náležitosti, ktoré by zodpovedali kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p.. V tejto súvislosti poukázal aj na nález Ústavného súdu SR, sp. zn. III.ÚS 36/2010. Uviedol, že z rozhodnutia vôbec nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybné k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla, čo sa rovnako týka aj chýbajúcich dôvodov pri nemajetkovej ujme. Vyslovil nesúhlas s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník (povinný). V prípade, ak by došlo v exekučnej veci k rozhodnutiu súdu o návrhu v zákonnej lehote, náklady na správu by prešli na súdneho exekútora a boli by časom transformované do podoby trov exekúcie. Žalobca hodlal v konaní pred súdom prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, žalobcu nepoučil podľa ust. § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil jej, že hodlal vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej, aby tak mal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy.

Ďalej namietol, že súd vo svojom rozhodnutí vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv na prejednanie veci v primeranej lehote zaručených čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Žalovaná sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrila.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p., a po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, lebo neobstoí ani jedna odvolacia námietka žalobcu. Rozsudok vo veci bol verejne vyhlásený dňa 12.1.2016.

Odvolací súd v prvom rade poukazuje na to, že žalobca opakovane požiadal prvostupňový súd o zrušenie termínu pojednávania, avšak svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil zo závažných dôvodov, hoci súd prvé pojednávanie nariadené vo veci na deň 7.4.2014 odročil na 11.6.2014 za účelom zistenia, či už bolo vo veci rozhodnuté Ústavným súdom SR Na základe tejto skutočnosti malo byť žalobcovi jasné, že súd neakceptoval jeho žiadosť, a predmetnú vec mieni prejednať. Preto pre postup súdu podľa § 101 ods. 2 O.s.p. neexistovala žiadna zákonná prekážka a žalobca sa svojou neúčast'ou na pojednávaní sám obral o možnosť brániť svoje záujmy priamo na súde, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a prípadne aj navrhnúť vykonanie ďalších dôkazov. Súdu prvého stupňa nebránila v prejednaní veci ani tá skutočnosť, že žalobca podal vo veci ústavnú sťažnosť, pretože podanie takejto sťažnosti nie je dôvodom na prerušenie konania. Odvolacie námietky žalobcu v tomto smere sú preto právne irelevantné. Nezodpovedá skutočnosti ani jej argumentácia, že žalovaná sa k jej návrhu na začatie konania nevyjadrila a že súd mal z toho dôvodu vo veci rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie v zmysle ust. § 153b O.s.p.. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila podaním zo dňa 28.2.2013. Spolu s predvolaním na pojednávanie bolo jeho právnomu zástupcovi doručené aj poučenie o procesných právach a povinnostiach účastníkov, ktoré obsahuje aj poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p..

Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd správne zistil skutkový stav veci, a vyvodil z neho správny právny záver o nedôvodnosti uplatneného nároku žalobcu, nakoľko bolo preukázané, že zákonné podmienky pre vznik zodpovednosti štátu za škodu podľa zák. č. 514/2014 Z.z. neboli splnené. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že aj keď exekučný súd nerozhodol o zmene exekútora v 30 dňovej zákonnej lehote, vzhľadom na dôvody popísané vyššie nejde o nesprávny úradný postup. Pri nesplnení tejto prvej, základnej podmienky stráca význam skúmať splnenie ďalších dvoch podmienok. Napriek tomu odvolací súd poukazuje na to, že súd prvého stupňa sa správne vysporiadal aj s ďalšími dvomi podmienkami (vznik škody a existencia príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou).

Za podstatné považuje odvolací súd zaujať ešte stanovisko k odvolacej námietke žalobcu, že vo veci rozhodol nezákonný sudca. Poukazuje pri tom na uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 2NcC/114/2012-16 zo dňa 17.10.2012, v ktorom nadriadený súd o námietke zaujatosti sudcov Okresného súdu Bratislava IV rozhodol tak, že vyslovil, že všetci sudcovia činní v čase rozhodovania na tomto súde, okrem JUDr. K. F. a JUDr. R. M. (vybavujú exekučnú agendu), nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vo veci. Sudca JUDr. Y. V., ktorý vec prejednal a rozhodol v nej, v čase podania námietky zaujatosti nebol ešte sudcom Okresného súdu Bratislava IV. Nie je preto dôvodná námietka žalobcu uvedená v odvolaní, že vo veci konal a rozhodoval vylúčený sudca.

Nakoľko súd prvého stupňa svoje rozhodnutie v rozhodujúcich otázkach správne a dostatočným spôsobom odôvodnil, odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1, v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., a ich náhradu v odvolacom konaní úspešnej žalovanej nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.